

Universiteit Leiden

Technische Universiteit Delft

Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden
en
Faculteit der Technische Natuurwetenschappen van de Technische Universiteit Delft

Onderwijs- en examenregeling

Bacheloropleidingen:

Life Science and Technology

en

Molecular Science and Technology

Minor:

Sustainable Chemistry and Biotechnology

geldig vanaf 1 september 2024

Deze onderwijs- en examenregeling is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden en Technische Universiteit Delft vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten;

- de Regelingen Bindend Studieadvies;
- het kaderdocument Leids register van opleidingen en register van opleidingen van de TU Delft;
- de universitaire jaarindelingen;
- de Regelingen inschrijving, collegegeld en examengeld;
- het Protocol Surveillance op Afstand;
- de Richtlijn keuzeruimte en minorstelsel.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordelen het faculteitsbestuur van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen (Universiteit Leiden) en de decaan van de Faculteit Technische Natuurwetenschappen (TU Delft), na de faculteitsraad (Universiteit Leiden) c.q. de facultaire studentenraad (TU Delft) gehoord te hebben, de onderwijs- en examenregeling regelmatig en wegen daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Inhoud

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	3
Hoofdstuk 2	Beschrijving van de opleiding	8
Hoofdstuk 3	Onderwijsprogramma	11
Hoofdstuk 4	Tentamens en examens	14
Hoofdstuk 5	Toegang en toelating tot de opleiding.....	21
Hoofdstuk 6	Studiebegeleiding en studieadvies	25
Hoofdstuk 7	Evaluatie van het onderwijs.....	27
Hoofdstuk 8	Slotbepalingen	28

Bijlagen:

- Bijlage 1: Onderwijsprogramma en specifieke regelingen van de bacheloropleiding Life Science and Technology en de minor Sustainable Chemistry and Biotechnology.
- Bijlage 2: Onderwijsprogramma en specifieke regelingen van de bacheloropleiding Molecular Science and Technology.
- Bijlage 3: Elektronische studiegids Universiteit Leiden: <https://studiegids.leidenuniv.nl> en Digitale studiegids TU Delft: www.studiegids.tudelft.nl.
- Bijlage 4: Alleen van toepassing voor MST en minor SCB: [Inschrijfprotocol Universiteit Leiden](https://www.leidenuniv.nl/inschrijfp/protocol).

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de joint degree bacheloropleidingen die worden verzorgd door de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden tezamen met de Faculteit Technische Natuurwetenschappen van de Technische Universiteit Delft (TU Delft):¹

- a. Life Science and Technology (LST)
- b. Molecular Science and Technology (MST)

hierna te noemen: de opleidingen.

Per opleiding is één instelling de penvoerder. Dit is de TU Delft voor LST en de Universiteit Leiden voor MST.

Deze regeling is tevens van toepassing op het onderwijs van de minor die wordt verzorgd binnen de Leiden/Delft/Erasmus alliantie:

- a. Sustainable Chemistry and Biotechnology (SCB)

hierna te noemen: de minor.

De Universiteit Leiden is de penvoerder van de minor.

De opleidingen zijn ingesteld in de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden en de Faculteit Technische Natuurwetenschappen van de TU Delft, hierna te noemen: de faculteiten.

De minor is ingesteld in de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden.

De opleidingen en de minor worden verzorgd door het Leids Instituut voor Chemisch Onderzoek (LIC) van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen (Universiteit Leiden) en de afdelingen Biotechnology (BT) en Chemical Engineering (ChemE) van de Faculteit Technische Natuurwetenschappen (TU Delft).

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

1.2.1 In deze regeling wordt verstaan onder:

a. bijlagen:	bijlage per opleiding behorend bij deze Onderwijs- en Examenregeling waarin onder meer het curriculum beschreven staat;
b. beoordelaar: eerste/tweede:	de examinerator die als eerste dan wel als tweede de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van de opleiding leest en beoordeelt; de eerste beoordelaar treedt tevens op als begeleider;
c. bindend studieadvies:	het studieadvies bedoeld in artikel 7.8b lid 3, eerste volzin van de wet aan het einde van het eerste jaar van inschrijving van de bachelor; deze wordt uiterlijk 31 augustus gegeven;
d. curriculum:	het geheel van vakken behorende bij het onderwijsprogramma voor een examen;
e. digitale onderwijsleeromgeving:	een digitale omgeving waarin de student kan samenwerken, communiceren en leren, zoals Brightspace;
f. EC(TS):	European Credit (Transfer System);

---

¹ zoals vastgesteld in het Leids Register Opleidingen en het Register Opleidingen van de Technische Universiteit Delft, academisch jaar 2024-25, en is vastgesteld door het College van Bestuur.

- g. examens: omvat de tentamens verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende vakken, met inbegrip van een door de examencommissie zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet;
- h. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd door de decaan van de Faculteit Technische Natuurwetenschappen en het faculteitsbestuur van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen krachtens artikel 7.12a van de wet;
- i. examiner: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- j. faculteiten: de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden en de Faculteit Technische Natuurwetenschappen van de Technische Universiteit Delft;
- k. getuigschrift: het door de examencommissie uit te reiken bewijsstuk (diploma) waaruit blijkt dat het examen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg is afgelegd (als bedoeld in artikel 7.11 van de wet). Op het getuigschrift staat vermeld welke opleiding het betreft; welke onderdelen het examen omvatte, welke graad is verleend, accreditatiedatum van de opleiding, en indien van toepassing welke bevoegdheid aan het examen is verbonden;
- l. herkansing de tweede gelegenheid in een collegejaar tot het afleggen van het tentamen verbonden aan een vak;
- m. individuele minor: een door de examencommissie goedgekeurd studiepakket van 30 studiepunten (EC);
- n. inschrijfprotocol het digitale inschrijfprotocol van de Universiteit Leiden met specifieke en bindende informatie over de inschrijving voor onderwijsenheden, tentamens en examens, geldig voor studenten van de opleiding MST en de minor SCB. Het inschrijfprotocol maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;
- o. instellingen: Universiteit Leiden en Technische Universiteit Delft;
- p. judicium: nadere kwalificatie van de examencommissie over een afgelegd examen;
- q. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur van de Universiteit Leiden gehouden register² van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- r. niveau: het niveau van een vak volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen;²
- s. nominale studieduur: de studieduur zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen¹ in studiejaar;
- t. onderwijsperiode: een tijdsbestek van tien tot elf weken waarin een aantal vakken wordt onderwezen en getoetst;

---

² [Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen is als pdf beschikbaar via <https://www.medewerkers.universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/ul2staff/onderwijs/beleid-aanbod-en-visie/kaderdocument-leids-register.pdf>](https://www.medewerkers.universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/ul2staff/onderwijs/beleid-aanbod-en-visie/kaderdocument-leids-register.pdf)

- u. onderwijstaal: de taal van een opleiding waarin colleges, werkgroepen en praktische opdrachten worden verzorgd en tentamens en examens worden afgenomen;
- v. opleiding: de opleiding waarop de OER betrekking heeft: een samenhangend geheel van vakken, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooid, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
- w. opleidingsbureau: de organisatie belast met het organisatorische en logistieke management van de opleidingen;
- x. opleidingscommissie: de opleidingscommissie van de opleiding wordt ingesteld en benoemd door de faculteitsbesturen krachtens artikel 9.18 van de wet;
- y. penvoerder: de instelling die de administratie voert van de opleiding;
- z. praktische oefening: een vak als (onderdeel van) een tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de wet, gericht op het verwerven van bepaalde vaardigheden in één van de volgende vormen:
- het maken van een scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag/het eindwerkstuk van de opleiding;
  - het maken van een werkstuk of een proefontwerp;
  - het verrichten van een literatuurstudie;
  - het uitvoeren van een project of onderzoek- of ontwerpopdracht;
  - het houden van een mondelinge presentatie;
  - het deelnemen aan veldwerk of een excursie;
  - het doorlopen van een stage;
  - het uitvoeren van proeven en experimenten;
  - het uitvoeren een programmeeropdracht; of
  - deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, w.o. een werkcollege, die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden.
- aa. propedeutische fase: het eerste jaar van de opleiding, met een studielast van 60 EC dat wordt afgesloten met een bindend studieadvies en zoals bedoeld in artikel 7.8b lid 8 van de wet.;
- bb. regels en richtlijnen: Regels en Richtlijnen van de Examencommissie;
- cc. register opleidingen van de TU Delft: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur van de Technische Universiteit Delft gehouden register¹ van de door de TU Delft verzorgde opleidingen;
- dd. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden en/of de TU Delft voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- ee. studieduur: de duur vanaf de inschrijving van de student tot het afleggen van het laatste examenonderdeel;

- ff. studiegids³: de digitale studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleidingen. De studiegidsen van Universiteit Leiden en van de TU Delft maken als bijlage 3 deel uit van deze regeling;
- gg. studiepunt: de eenheid uitgedrukt in EC waarmee volgens de wet de studielast van een vak wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan een studiebelasting van 28 uur;
- hh. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaald vak, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet). Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of als een combinatie hiervan, plaatsvinden. Een tentamen kan uit meerdere onderdelen bestaan. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van tentamens en examens;
- ii. tentamenonderdeel: een apart af te leggen deel, zijnde een theoretisch deeltentamen en/of praktische oefening, van een geheel tentamen, dat voor een voorafgaand aan de start van het vak vastgesteld percentage bijdraagt aan de uitslag van het tentamen;
- jj. thematische minor: een door het College van Bestuur van een Nederlandse universitaire instelling vastgesteld samenhangend studiepakket van 30 studiepunten;
- kk. vak: een onderwijseenheid, incl. praktische oefeningen, van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3, leden 2 en 3 van de wet. De studielast van elk vak wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elk vak is een tentamen verbonden;
- ll. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en de door de Colleges van Bestuur aangewezen verplichte sluitingsdagen;
- mm de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), Staatsblad 593 en zoals sindsdien gewijzigd.

1.2.2 De overige in deze regeling voorkomende begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

---

³ De elektronische studiegids van Universiteit Leiden is te raadplegen via: www.studiegids.leidenuniv.nl. De digitale studiegids van de TU Delft is te raadplegen via: <http://www.studiegids.tudelft.nl>.

Artikel 1.3 Gedragscodes

1.3.1 De gedragscode Omgangsvormen⁴ is van toepassing; deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de instellingen, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

1.3.2 De Gedragscode onderwijs op afstand⁵ en de regeling 'ICT onderwijsvoorzieningen'⁶ zijn van toepassing; deze geeft richtlijnen voor het doceren en leren via digitale omgevingen, remote omgevingen of elke vorm van onderwijs die voornamelijk afhankelijk is van IT-services. Indien gebruik gemaakt wordt van surveillance op afstand bij tentamens gebeurt dit volgens het gestelde in artikel 4.1.2.

1.3.3 Tevens is de Regeling ICT- en internetgebruik⁷ van toepassing. De regeling regelt het verantwoord gebruik van de ICT-voorzieningen en internet en de wijze waarop de controle op het gebruik plaatsvindt. De regeling beschrijft ook welk gedrag niet wordt getolereerd en welke consequenties daaraan verbonden zijn.

1.3.4 Van studenten wordt verwacht dat zij handelen volgens de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (2018)⁸ en in de geest van de Regeling Datamanagement Universiteit Leiden.⁹

---

⁴ De 'Gedragscode omgangsvormen docenten en studenten' van de Universiteit Leiden is vastgesteld door het College van Bestuur op 19 oktober 2010 en is te raadplegen op <https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/reglementen/algemeen/gedragscode-omgangsvormen>. De 'Gedragscode omgangsvormen van de TU Delft' is een onderdeel van de 'TU Code of Ethics', te raadplegen via <http://integriteit.tudelft.nl/>.

⁵ De Gedragscode onderwijs op afstand van de Universiteit Leiden is te raadplegen op: <https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/binaries/content/assets/ul2staff/reglementen/onderwijs/gedragscode-onderwijs-op-afstand.pdf>

⁶ Het beheersreglement 'Gebruik van ICT onderwijsvoorzieningen door studenten' van de TU Delft is te raadplegen op : <https://www.tudelft.nl/over-tu-delft/organisatie/regelingen/studenten-en-onderwijs/>

⁷ De 'Regeling ICT- en internetgebruik' is vastgesteld door de Colleges van Bestuur van beide instellingen. Voor de Universiteit Leiden is deze vastgesteld op 05 november 2019 en te raadplegen op <https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/reglementen/algemeen/regeling-ict-en-internetgebruik>. Voor de TU Delft is deze gedragscode voor studenten onderdeel van het studentenstatuut (zie: <https://www.tudelft.nl/studenten/rechtspositie/reglementen-studentenstatuut-oer-etc/>) en voor medewerkers is er de 'Regeling Gebruik Computer- en Netwerkfaciliteiten'.

⁸ De Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (2018) is te raadplegen op <https://www.vsnu.nl/files/documenten/Nederlandse%20gedragscode%20wetenschappelijke%20integriteit%202018.pdf>

⁹ De Regeling Datamanagement Universiteit Leiden is te raadplegen op <https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/reglementen/algemeen/regeling-datamanagement-univeriteit-leiden>

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Het doel van de opleiding is:

- Het bijbrengen van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het vakgebied van de opleiding om de afgestudeerde in staat te stellen om onder supervisie, op academisch niveau, een bijdrage te leveren aan het herkennen, aandragen en oplossen van vraagstukken op een deelgebied van het vakgebied.¹⁰
- Voorbereiding op een verdere studieloopbaan, in het bijzonder om een masteropleiding binnen de discipline en haar grensgebieden te kunnen volgen.

De opleiding voldoet wat opbouw, eindtermen en overige kwaliteitskenmerken betreft aan hetgeen is gesteld in het "Leids Universitair Register Opleidingen"¹ en "Register opleidingen van de Technische Universiteit Delft".¹

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

De opleiding Life Science and Technology kent geen afstudeerrichtingen.

De opleiding Molecular Science and Technology kent de volgende afstudeerrichtingen:

- Materialen;
- Synthese;
- Technologie.

Artikel 2.3 Eindkwalificatie

De opleidingsspecifieke eindkwalificaties van Life Science and Technology en van Molecular Science and Technology worden beschreven in respectievelijk bijlage 1 en bijlage 2.

Artikel 2.4 Inrichting van de opleiding

De bacheloropleidingen Life Science and Technology en Molecular Science and Technology, alsmede de minor Sustainable Chemistry and Biotechnology, worden uitsluitend voltijds verzorgd.

Artikel 2.5 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 180 EC zoals vastgelegd in de WHW, verdeeld over een majorprogramma van 150 EC en een minorprogramma van 30 EC. De propedeutische fase, waaraan een bindend studieadvies is verbonden, heeft een studielast van 60 EC en is een integraal onderdeel van het majorprogramma.

Artikel 2.6 Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling

Het studiejaar vangt aan op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht in twee semesters, die elk zijn onderverdeeld in twee onderwijsperiodes en omvat in totaal 42 onderwijsweken.

Artikel 2.7 Minoren en Honours onderwijs

2.7.1 Onder bevoegdheid van de hieronder genoemde examencommissie wordt de volgende minor aangeboden:

- Examencommissie bacheloropleiding LST: Sustainable Chemistry and Biotechnology

2.7.2 De beschrijvingen van de vakken behorend tot de desbetreffende minor zijn opgenomen in bijlage 1 en in de studiegids.

---

¹⁰ De vakgebieden van *Life Science and Technology* en *Molecular Science and Technology* zijn gedefinieerd in respectievelijk bijlage 1 en 2 van de OER.

2.7.3 De educatieve minoren en de educatieve modules van de Universiteit Leiden en de TU Delft behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van respectievelijk het ICLON en van de faculteit TNW.

2.7.4 Bovenfacultaire vakken in het kader van het Honours-onderwijs van de Universiteit Leiden behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de Honours Academy van de Universiteit Leiden.¹¹ Bovenfacultaire vakken in het kader van Honours-onderwijs van de TU Delft behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de opleiding.

2.7.5 Facultaire vakken in het kader van het Honours College (HC) Beta and Life Sciences behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie HC Beta and Life Sciences.¹²

Artikel 2.8 Examens van de opleiding

In de opleiding kan het volgende examen worden afgelegd:

het bachelorexamen

Artikel 2.9 Onderwijstaal

2.9.1 Met inachtneming van de Gedragscode voertaal¹³ is de onderwijstaal binnen de opleidingen Nederlands. Bij de minor SCB is de onderwijstaal Engels. De student wordt geacht de gebruikte onderwijstaal(-talen) binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in artikel 5.5.

2.9.2 In afwijking van het bepaalde in artikel 2.9.1 en met inachtneming van de Richtlijn taalbeleid¹⁴ kunnen onderdelen van het curriculum, waaronder tevens de tentamens en het examen, in het Engels aangeboden en afgenomen worden indien:

- a. anderstalige docenten het onderdeel verzorgen,
- b. het onderdeel facultatief van aard is,
- c. het voor dit onderdeel noodzakelijk wordt geacht dat studenten de vaardigheid verwerven in het Engels te schrijven en/of te spreken,
- d. het onderdeel ter voorbereiding geldt op vereisten van een Engelstalig masterprogramma en aanwijsbaar is dat het onderdeel voorziet in een behoefte van studenten om zich via deelname aan het onderdeel voor te bereiden op een Engelstalig masterprogramma.

2.9.3 Indien het onderwijs in het Engels wordt aangeboden conform het bepaalde in artikel 2.9.2 kan de examencommissie een student op diens verzoek toestaan tentamens in het Nederlands af te leggen, indien dit aantoonbaar in het voordeel van de student is. Dit geldt niet voor tentamens van de minor.

2.9.4 De onderwijstaal van elk vak is opgenomen in de studiegids.

---

¹¹ Het onderwijsreglement van de Honours Academy van de Universiteit Leiden is te vinden op:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/honours-academy/onderwijsreglement-honours-academy>

¹² De regels en richtlijnen van deze examencommissie zijn te vinden op

https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/honours-academy/regels-en-richtlijnen-examencommissie-honours-academy?_ga=2.157875258.1677112278.1609835702-1350229663.1597914759.

¹³ De Gedragscode voertaal van de Universiteit Leiden is vastgesteld door het College van Bestuur op 28 mei 2013 en is te raadplegen op: <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-voertaal.html>.

¹⁴ De Richtlijn Taalbeleid van de Universiteit Leiden is te vinden op:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/taalbeleid-universiteit-leiden>

Artikel 2.10 Kwaliteit

2.10.1 De opleidingen zijn geaccrediteerd door de NVAO¹⁵ en voldoen aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoen de opleidingen aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.²

---

¹⁵ De [Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie](#)

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

Artikel 3.1 Verplichte onderwijsonderdelen

3.1.1 De opleidingen omvatten verplichte vakken, welke zijn vastgelegd in de bijlages 1 en 2. Onderdeel van de verplichte vakken vormen de vooraf vastgestelde vakken waaruit de student verplicht een keuze moet maken. Per vak is de studielast (in studiepunten) en het niveau¹⁶ vermeld. Het volgen van een minor is eveneens een verplicht onderdeel van de opleiding.

3.1.2 In de studiegids (bijlage 3) wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven, te weten de studielast, het niveau, de inhoud, de leerdoelen, de onderwijstaal/talen, de onderwijsvorm en de tentaminering van de vakken van de onderwijsprogramma's.

Artikel 3.2 Keuzevrijheid

3.2.1 Naast de in artikel 3.1.1 genoemde vakken kiest de student een minor van 30 studiepunten (EC). Een minor, als onderdeel van de opleiding, kent de volgende varianten:

- a. een thematische minor: zoals goedgekeurd door de Universiteit Leiden, TU Delft of Erasmus Universiteit Rotterdam;
- b. een thematische minor aangeboden door een andere Nederlandse universiteit;
- c. een individuele minor.

3.2.2 De student is verplicht zich voor de onder artikel 3.2.1, lid a genoemde minor van keuze aan te melden bij de penvoerende instelling volgens de richtlijnen keuzeruimte en minorstelsel.¹⁷

3.2.3 Elke onder artikel 3.2.1, lid a genoemde minor kan worden opgenomen in het bachelor onderwijsprogramma zonder dat daarvoor goedkeuring van de examencommissie vereist is.

3.2.4 Elke onder artikel 3.2.1, lid b genoemde minor kan pas worden opgenomen in het bachelor onderwijsprogramma nadat hiervoor goedkeuring van de examencommissie van de opleiding waar de student is ingeschreven is verkregen.

3.2.5 Als onderdeel van elke onder artikel 3.2.1, lid c genoemde minor komen in aanmerking vakken verzorgd door de Universiteit Leiden, de TU Delft of een andere Nederlandse of buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel hoger onderwijs. De samenstelling van een individuele minor behoeft goedkeuring van de examencommissie van de opleiding waar de student voor is ingeschreven. Bij de beoordeling van de keuze van de student baseert de examencommissie zich uitsluitend op de samenhang en het niveau van het gekozen pakket.

3.2.6 In afwijking van het in artikel 3.2.3, 3.2.4 en 3.2.5 gestelde, kan een minor niet worden gekozen indien de inhoud van de minor geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte vakken van de opleiding. Bij beperkte overlap zal de examencommissie waar mogelijk een vervangend vak aanwijzen of de student verzoeken een vervangend vak aan te dragen in een nieuw voorstel.

3.2.7 Vakken waaraan de student deelneemt in het kader van een Honours College kunnen niet deel uitmaken van een minorprogramma.

3.2.8 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit vakken die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Bij het verlenen van de toestemming geeft deze examencommissie tevens

---

¹⁶ Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

¹⁷ Richtlijnen keuzeruimte en minoren van de Universiteit Leiden is te vinden op:

<https://www.universiteitleiden.nl/onderwijs/overig-onderwijs/minoren> en <https://www.student.universiteitleiden.nl/studie-en-studeren/studie/onderwijsinformatie/minoren/wiskunde-en-natuurwetenschappen/life-science-and-technology-bsc?cf=wiskunde-en-natuurwetenschappen&cd=life-science-and-technology-bsc#tab-1>. De werkwijze minoren van de TU Delft is te vinden op: <https://www.tudelft.nl/onderwijs/opleidingen/minor/>.

aan tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren.¹⁸ Indien nodig wijst het instellingsbestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast.

3.2.9 Een student aan wie de graad Bachelor of Master in het wetenschappelijk onderwijs is verleend en die voldoet aan de gestelde eisen inzake voldoende verwantschap,¹⁹ kan worden ingeschreven met alleen het oogmerk de educatieve module te volgen en af te ronden teneinde daarmee een beperkte tweedegraads bevoegdheid te behalen.

Artikel 3.3 Honours onderwijs

3.3.1 Studenten kunnen zich aanmelden voor deelname aan één van de facultaire Honours Colleges van de Universiteit Leiden of het LDE Honours Programme Sustainability van de Universiteit Leiden, TU Delft en Erasmus Universiteit Rotterdam.

3.3.2 De criteria voor toelating tot de in artikel 3.3.1 genoemde programma's zijn gedefinieerd in het Onderwijsreglement Honours Academy van de Universiteit Leiden,²⁰ en omvatten tenminste het afronden van alle vakken van het eerste studiejaar van de opleiding binnen één jaar na de aanvang van de studie. De student kan tijdens het eerste studiejaar voorlopige toelating aanvragen tot het facultaire Honours College van de Universiteit Leiden indien deze alle vakken uit de eerste twee onderwijsperiodes van de opleiding nominaal heeft afgerond.

3.3.3 De studenten worden door de facultaire toelatingscommissie van de Honours College van de Universiteit Leiden of de toelatingscommissie van het Honours Programme Sustainability op basis van de in artikel 3.3.2 gestelde criteria geselecteerd en toegelaten tot een van de programma's van het honours onderwijs.

3.3.4 Het honours programma bestaat uit extracurriculair onderwijs en omvat 30 EC (20 EC voor het Honours Programme Sustainability). Programma-specificaties en vereisten staan vermeld in het Onderwijsreglement Honours Academy van de Universiteit Leiden.

3.3.5 De beoordeling of aan alle eisen van het honours programma is voldaan, geschiedt door de examencommissie van de Honours Academy van de Universiteit Leiden.

Artikel 3.4 Praktische oefeningen

3.4.1 Bij elk van de in bijlagen 1 en 2 vermelde vakken is in de studiegids aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelneming aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van (andere onderdelen van) het tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen. Het met voldoende resultaat deelnemen aan een praktische oefening kan gelden als het behalen van een tentamen in de zin van artikel 7.10 van de wet.

3.4.2 Het eindwerkstuk (bachelor eindproject) vormt de afrondende toets van het bachelorexamen, waaruit blijkt dat de student de in de opleiding opgedane kennis, inzichten en vaardigheden heeft en kan toepassen.

3.4.3 In bijlage 1 en 2 en in de studiegids staan omvang en studielast van het eindwerkstuk beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerkstuk moet voldoen.

3.4.4 De locatie waar het eindwerkstuk kan worden uitgevoerd wordt bepaald door de examencommissie en is beschreven in de studiegids. De examencommissie dient vooraf goedkeuring te verlenen indien een (deel van een) praktische oefening extern, buiten de op voorhand toegestane locaties, wordt uitgevoerd; de examencommissie zal dan eveneens bepalen welke examinerator het contact met de externe begeleider onderhoudt.

---

¹⁸ Overeenkomstig artikel 7.3d van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').

¹⁹ Zoals bepaald in de Regeling verwantschapstabel educatieve minor en educatieve module.

²⁰ Het onderwijsreglement van de Honours Academy is te vinden op

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/honours-academy/onderwijsreglement-honours-academy>

Artikel 3.5 Deelname aan vakken en tentamens

3.5.1 Deelname aan vakken

3.5.1.1 Voor studenten van de opleiding MST en de minor SCB geldt, dat zij zich dienen in te schrijven voor vakken volgens het geldende inschrijfprotocol van de Universiteit Leiden²¹ en zoals nader beschreven in bijlage 2 (MST) en bijlage 1 (minor). Voor studenten LST geldt dat alleen indien voor deelname aan een vak inschrijving vooraf wordt vereist, dit geschiedt zoals beschreven in bijlage 1.

3.5.1.2 In geval van een vak met een beperkt aantal deelnemers, vindt deelname plaats in volgorde van inschrijving. Voor bij de opleiding ingeschreven studenten is, bij tijdige inschrijving, plaatsing gegarandeerd bij de vakken die behoren tot het verplichte deel van de opleiding onder het voorbehoud dat voor deelname aan praktische onderdelen aanvullende regels gesteld kunnen worden. Deze zijn dan aangegeven in bijlage 1 en/of bijlage 2.

3.5.1.3 Aan bepaalde vakken kan pas worden deelgenomen nadat aan het tentamen van een voorafgaand vak met goed gevolg is deelgenomen. In bijlage 1 en 2 is aangegeven voor welke vakken deze voorwaarde geldt.

3.5.1.4 Indien de capaciteit van keuzeonderdelen die door de opleiding zelf worden verzorgd beperkt is, wordt per keuzeonderdeel een plaatsingsprocedure bepaald. De plaatsingsprocedure wordt vooraf aan studenten kenbaar gemaakt via de studiegids.

3.5.2 Deelname aan tentamens

3.5.2.1 Als systeem voor aanmelden en terugtrekken voor schriftelijke tentamens wordt gebruikt gemaakt van het registratiesysteem en het protocol van de penvoerende instelling. Dit is nader gespecificeerd in bijlage 1 en bijlage 2.

3.5.2.2 Aan de tentamens van bepaalde vakken kan pas worden deelgenomen nadat aan het tentamen van een voorafgaand vak met goed gevolg is deelgenomen. In bijlage 1 en 2 is aangegeven voor welke vakken deze voorwaarde geldt.

Artikel 3.6 Verspreiding studiematerialen en opnames

3.6.1 Het is de student niet toegestaan foto's, audio- of video-opnames van colleges en onderwijs gerelateerde gesprekken, waaronder de nabespreking van tentamens (met inbegrip van tentamenopgaven en antwoordmodellen), te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de betreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student gerechtigd de foto's en/of opnames voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan. De student heeft geen zelfstandige zeggenschap over deze materialen, tenzij de universiteit deze expliciet aan de student heeft toegekend.

3.6.2 Het is de student niet toegestaan op welke wijze dan ook door de docent, de opleiding of instelling verstrekte studiematerialen, waaronder video-opnames zoals vermeld in artikel 3.6.4, te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

3.6.3 Het is de student niet toegestaan inbreuk te maken op de intellectuele eigendomsrechten van de universiteit, van derden of van degene met wie licentie-afspraken zijn gemaakt.

3.6.4 De instelling kan, indien zij dit wenselijk acht, een video-opname van een college of collegereeks maken en deze aan studenten van de instelling ter beschikking stellen ter ondersteuning van zelfstudie. De docent maakt aan het begin van een op te nemen college hiervan melding bij de aanwezige studenten. Studenten kunnen hierbij aangeven niet gefilmd te willen worden, dan wel onherkenbaar in beeld te willen komen. Deze video-opnames zijn alleen voor eigen gebruik tijdens de zelfstudie en mogen op geen enkele wijze in geheel of gedeeltes worden verspreid of voor andere doeleinden worden gebruikt. Het feit dat een video-opname wordt of is gemaakt, ontslaat studenten niet van een eventueel opgelegde aanwezigheidseis.

---

²¹ [Inschrijven voor vakken en tentamens - Universiteit Leiden](#)

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de vakken die in dat studiejaar worden aangeboden. De eerste gelegenheid vindt plaats gedurende de onderwijsperiode waarin het vak wordt gedoceerd. De tweede gelegenheid, de herkansing, vindt plaats gedurende dezelfde of een latere onderwijsperiode als de eerste gelegenheid.

4.1.2 De faculteitsbesturen dragen zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en zien erop toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand gebeurt dit volgens het Protocol Surveillance op Afstand, indien het tentamen in Leiden worden afgelegd,²² en volgens de Regeling Online Proctored Tentamens,²³ indien het tentamen in Delft worden afgelegd. Voor studenten die kenbaar hebben gemaakt geen gebruik te kunnen of willen maken van surveillance op afstand wordt een alternatieve wijze van tentaminering aangeboden conform de in het Protocol c.q. Regeling beschreven procedure.

4.1.3 In afwijking van het bepaalde in artikel 4.1.1, geldt dat voor het afsluiten (door middel van verslagen, rapporten, presentaties etc.) van praktische oefeningen, projecten en vakken die in meer of mindere mate d.m.v. groepswork worden verricht, ten minste eenmaal per jaar gelegenheid wordt gegeven. De examencommissie bepaalt de wijze van herkansing voor praktische oefeningen.

4.1.4 Indien een vak een praktische oefening w.o. een werkcollege omvat, dan kan de examencommissie besluiten om deelneming aan een tentamen als bedoeld in artikel 4.1.1 uitsluitend open te stellen voor degenen die met goed gevolg aan de praktische oefening dan wel het werkcollege hebben deelgenomen. Dit besluit heeft een geldigheid van één studiejaar. De examencommissie besluit pas nadat zij het advies van de opleidingscommissie hierover heeft gehoord en ziet toe op tijdige bekendmaking van haar besluit in de beschrijving van het desbetreffende vak in de studiegids.

4.1.5 Indien het cijfer van een vak samengesteld wordt uit meerdere deeltentamens kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in artikel 4.1.1, met dien verstande dat de student minimaal in staat wordt gesteld om in de herkansing het vak alsnog met een voldoende af te sluiten op grond van een tentamen dat representatief is voor het gevolgde vak, zonder dat de overige onderdelen meewegen. Indien hier sprake van is wordt dit vastgelegd in de studiegids.

4.1.6 Voorafgaande aan een derde of volgende tentamenpoging mag de examinator de student verplichten om bij de docent advies en hulp in te winnen om zich te vergewissen van een verantwoorde voorbereiding voor het tentamen.

4.1.7 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn voor het begin van het studiejaar in de studiegids de tentamendata opgenomen, dan wel is in de studiegids een hyperlink opgenomen naar elders (online) gepubliceerde tentamendata.

4.1.8 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van het in artikel 4.1.1 gestelde, een extra tentamengelegenheid toestaan. Een gemotiveerd verzoek hiertoe kan worden ingediend via de studieadviseur.

---

²² Het protocol 'Surveillance op afstand' van Universiteit Leiden is te raadplegen op:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/ul2staff/reglementen/onderzoek/protocol-surveillance-op-afstand-universiteit-leiden.pdf> .

²³ De regeling 'Online Proctored Tentamens' van de TU Delft is te raadplegen op : <https://www.tudelft.nl/over-tu-delft/organisatie/regelingen/studenten-en-onderwijs/>

4.1.9 Aanvullende regelingen voor herkansingen van tentamens zijn voor de opleiding LST en de minor SCB vermeld in bijlage 1 en voor de opleiding MST in bijlage 2 van deze regeling.

Artikel 4.2 Volgorde van de tentamens

4.2.1 De verplichte volgorde van het afleggen van tentamens c.q. van de deelname aan praktische oefeningen en andere vakken, is vermeld in bijlagen 1 en 2 en de studiegids. Indien voor onderdelen van het curriculum een verplichte volgorde geldt, kan aan deze onderdelen slechts worden deelgenomen indien de tentamens van een of meerdere daaraan voorafgaande vakken met goed gevolg zijn afgelegd.

4.2.2 Voor de vakken en tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student een andere volgorde bepalen. Aan deze toestemming kan een beperkte duur worden verbonden.

Artikel 4.3 Vorm van de tentamens

4.3.1 In de studiegids staat vermeld of tentamens, dan wel deeltentamens, van een vak schriftelijk, digitaal, mondeling, of als een combinatie hiervan, dan wel op een andere wijze worden afgelegd.

4.3.2 De gang van zaken bij tentaminering en de richtlijnen en aanwijzingen, zoals bedoeld in artikel 7.12b, eerste lid, onder b in de wet, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, staan beschreven in de 'Regels en Richtlijnen van de examencommissie', ex artikel 7.12b, derde lid, van de wet.

4.3.3 De student is verplicht om bij deelname aan een tentamen (mondeling, schriftelijk of anderszins), dan wel deeltentamen, een wettelijk geldig identiteitsbewijs (een paspoort, een identiteitskaart of een rijbewijs), een bewijs van inschrijving bij de instelling (een campuskaart of een LU card) en een bewijs van aanmelding (papier of digitaal tentamenticket, dan wel voorkomen op de lijst van deelnemers) voor het betreffende tentamen te overleggen.

4.3.4 Bij aanvang van een vak wordt voor ieder tentamen, dan wel deeltentamen, bekendgemaakt welke stof dit omvat via de digitale leeromgeving.

4.3.5 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt, op vertoon van een daartoe strekkend schriftelijk verzoek afgegeven door de studieadviseur, de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint, conform het Protocol Studeren met een Functiebeperking,²⁴ zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.6 In geval van onvoorziene omstandigheden, maatregelen of overmacht kan op verzoek van de student en/of examinator de examencommissie, binnen de kaders van de Onderwijs- en Examenregeling, toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de studiegids is vastgelegd.

4.3.7 De tentaminering vindt plaats in de in artikel 2.9 vastgelegde onderwijstalen.

4.3.8 Er vindt een individuele beoordeling plaats in geval van presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties, die in groepsverband worden verricht. De examinator kan hiervan beargumenteerd afwijken.

---

²⁴ Het 'Protocol studeren met een functiebeperking' is door het College van Bestuur van de Universiteit Leiden vastgesteld op 29 mei 2012 en is te raadplegen op: <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/protocol-studeren-met-een-functiebeperking>. Voorzieningen voor studeren met een functiebeperking maken deel uit van het Studentenstatuut van de TU Delft en zijn te raadplegen via: <https://www.tudelft.nl/studenten/rechtspositie/reglementen-studentenstatuut-oer-etc/>.

Artikel 4.4 Mondelinge tentamens

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

4.4.3 Van een mondeling tentamen kan met toestemming van de student door de examinerator een video worden opgenomen of een geluidsopname worden gemaakt. Deze kan, met als doel de beoordeling van de student, worden voorgelegd aan een tweede examinerator. Indien de student geen toestemming voor een video- of geluidsopname geeft, beslist de examencommissie onder welke condities het mondeling tentamen wordt afgenomen.

Artikel 4.5 Regels en Richtlijnen van de examencommissie

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels – de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie – vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.

4.5.2 De commissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examineratoren is gewaarborgd.

4.5.3 De examencommissie stelt de procedure vast voor de aanwijzing van een eerste en tweede beoordelaar van het eindwerk, alsmede de beoordelingscriteria en de beoordelingsprocedure. De wijze van verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede beoordelaar, waaronder de bepaling van het cijfer valt ook onder de examencommissie.

Artikel 4.6 Oordeel

4.6.1 De examinerator stelt zo snel mogelijk na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast. De student krijgt hierover een bericht uit het universitaire onderwijsregistratiesysteem binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgenomen.

4.6.2 Binnen vijftien (15) werkdagen na de dag waarop het tentamen of het deeltentamen is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of andere wijze afgenomen tentamen of deeltentamen vast. De uitslag wordt zo spoedig mogelijk, maar in elk geval binnen dezelfde vijftien werkdagen, bekendgemaakt aan de student. Het eindoordeel wordt vastgelegd in het universitaire onderwijsregistratiesysteem. De student krijgt hierover een bericht via het universitair onderwijsregistratiesysteem. Het oordeel is uiterlijk vijf werkdagen voor de daaropvolgende gelegenheid (d.w.z. herkansing) van hetzelfde tentamen bekend. Bij overschrijding van deze termijn kan de desbetreffende tentamengelegenheid worden verplaatst.

4.6.3 De uitslag van een praktische oefening wordt zo spoedig mogelijk bekendgemaakt aan de student, doch uiterlijk binnen vijftien werkdagen na de dag waarop aan het laatste onderdeel is deelgenomen, dan wel een verslag van werkzaamheden of werkstuk is ingeleverd bij de examinerator. Het resultaat wordt in het universitaire onderwijsregistratiesysteem vastgelegd en gedateerd op de datum van de afronding van de praktische oefening.

4.6.4 In afwijking van het gestelde in artikel 4.6.2 geldt voor de opleiding MST dat wanneer de herkansing van een vak plaatsvindt in dezelfde onderwijsperiode waarin het tentamen plaatsgevonden heeft dat het oordeel over het tentamen uiterlijk op de eerste werkdag van de herkansingsweek van de onderwijsperiode, voor 23:59 uur, bekendgemaakt wordt aan de student.

4.6.5 De examencommissie kan tot een snellere beoordeling van een tentamen of praktische oefening besluiten dan is bepaald in artikel 4.6.1, 4.6.2 en 4.6.3 wanneer het een laatste tentamen voor het bachelorexamen betreft.

4.6.6 In afwijking van het gestelde in artikel 4.6.1, 4.6.2 en 4.6.3 geldt voor tentamens afgenomen in de laatste reguliere tentamenperiode, alsmede voor de herkansingen uit het eerste studiejaar afgenomen in de maand juli, dat de uitslag wordt vastgesteld, geregistreerd en bekendgemaakt uiterlijk op de vrijdag volgend op de laatste week van die herkansingsperiode.

4.6.7 Wanneer niet aan de in artikel 4.6.1, 4.6.2 en 4.6.3 vermelde termijnen van vijftien en vijf werkdagen kan worden voldaan door ernstige overmacht, dit ter beoordeling aan de examencommissie, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via e-mail op het universitaire e-mailadres van de student voordat deze termijn verlopen is. In het bericht wordt opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend gemaakt wordt. Tevens zal zo nodig de datum voor de herkansing worden aangepast, als bepaald in overleg tussen de examencommissie en de examinerator, zodat de student voldoende voorbereidingstijd krijgt.

4.6.8 Indien een vak uit meerdere tentamenonderdelen bestaat en/of voor het vak meer dan één examinerator is aangewezen, dan is één van hen aangewezen als eindverantwoordelijk en derhalve verantwoordelijk voor hetgeen gesteld is in artikel 4.6.1 tot 4.6.7.

4.6.9 Indien een student die zich heeft aangemeld voor een tentamen, zich niet heeft teruggetrokken en vervolgens het tentamen niet aflegt, wordt de uitslag van het tentamen vastgelegd en wordt dit beschouwd als een tentamenpoging.

4.6.10 Indien een examinerator in gebreke blijft bij het tijdig bekendmaken van het oordeel over een tentamen zoals omschreven in artikel 4.6.1 tot 4.6.7, waardoor de student zich niet tijdig heeft kunnen terugtrekken voor een herkansing waarvoor die zich heeft aangemeld, geldt het bepaalde in artikel 4.6.9 niet.

4.6.11 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel of half getal tussen 1,0 tot 10,0, beide grenzen inbegrepen. De uitslag van het tentamen wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5,0 en 6,0. De uitslag van een deeltentamen wordt uitgedrukt in een getal met 1 decimaal. In de Regels en Richtlijnen van de examencommissie staan regels opgenomen welke afronding van deelresultaten leidt tot een voldoende beoordeling.

4.6.12 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6,0 of hoger is.

4.6.13 De examinandus ontvangt een digitaal bewijsstuk van de uitslag van het beoordeelde tentamen.

4.6.14 Op de digitale verklaring van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.15 De examencommissie kan regels opstellen waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in artikel 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van deeltentamens elkaar kunnen compenseren. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.

Artikel 4.7 Geldigheidsduur tentamens

4.7.1 Het bestuur van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen of de decaan van de Faculteit Technische Natuurwetenschappen kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens beperken, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur in een individueel geval te verlengen. De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan uitsluitend worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.

4.7.2 De examencommissie kan voor tentamens waarvoor de geldigheidsduur beperkt is en conform de in de Regels en Richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen. In geval van bijzondere omstandigheden in die zin van artikel 7.51, tweede lid van de wet, handelt de examencommissie conform het bepaalde hierover in artikel 7.10, vierde lid van de wet.

4.7.3 De op grond van artikel 4.7.1 beperkte geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

4.7.4 Indien een vak uit deeltentamens bestaat, dan is het gestelde in artikel 4.7.1 eveneens van toepassing op deeltentamens waarvan de uitslag wordt vastgelegd in het onderwijsregistratiesysteem, ook als hiervoor geen studiepunten worden toegekend, tenzij hierover iets anders is vastgelegd in de studiegids.

4.7.5 Indien een vak uit deeltentamens bestaat, dan is de geldigheidsduur van deeltentamens waarvan de uitslag niet wordt vastgelegd in het onderwijsregistratiesysteem beperkt tot het academisch jaar waarin het resultaat voor het deeltentamen is behaald, tenzij in de studiegids een andere geldigheidsduur van het deeltentamen is vastgelegd.

Artikel 4.8 Inzagerecht en nabespreking van tentamens

4.8.1 Uiterlijk binnen twintig werkdagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk of digitaal tentamen(onderdeel) of de beoordeling van een praktische oefening, en in ieder geval voordat de herkansing plaatsvindt, heeft de student die heeft deelgenomen aan dat tentamen(onderdeel), of de beoordeling van een praktische oefening heeft ontvangen, recht op inzage in en nabespreking van het beoordeelde werk.

4.8.2 Binnen de in artikel 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de criteria aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden. Fotograferen of anderszins kopiëren van de examenvragen, opdrachten, antwoorden en beoordelingsschema's is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke toestemming van de examinator.

4.8.3 Op verzoek van de student vindt een inzagemoment en een nabespreking plaats. De nabespreking geschiedt op een door de examinator te bepalen wijze, plaats en tijdstip en dit wordt bekendgemaakt in de studiegids of via de digitale leeromgeving. Indien de nabespreking collectief plaatsvindt, wordt dit uiterlijk tegelijkertijd met de uitslag van het tentamen bekend gemaakt.

4.8.4 Na de bekendmaking van de uitslag van een mondeling tentamen vindt op verzoek van de student dan wel op initiatief van de examinator een nabespreking plaats tussen de examinator en de student waarbij de gegeven beoordeling wordt gemotiveerd.

4.8.5 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvindt.

4.8.6 De minimale termijn tussen het inzagemoment na het tentamen en de herkansing is vastgelegd in bijlage 1 (opleiding LST en minor SCB) en bijlage 2 (opleiding MST).

4.8.7 Indien de student aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de inzage en de nabespreking bedoeld in artikel 4.8.3 en 4.8.4, dan wordt deze een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in artikel 4.8.1 genoemde termijn. De studieadviseur beoordeelt of er sprake is van overmacht en besluit of de examinator moet voorzien in een andere gelegenheid tot inzage en nabespreking.

4.8.8 Indien een student voornemens is beroep aan te tekenen tegen de beoordeling van diens werk verstrekt de examinator op verzoek van de student een kopie van het beoordeelde werk aan de examencommissie.

Artikel 4.9 Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens, niet tentamenonderdelen, of van deelneming aan een praktische oefening, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstig vak van een universitaire of hogere beroepsopleiding of een opleiding die daaraan gelijkwaardig is, eerder succesvol heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot het desbetreffende vak, dan wel
- met goed gevolg het Pre-University College van Universiteit Leiden heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welk vak of welke vakken vrijstelling wordt verleend.

4.9.2 De examencommissie kan na advies van de desbetreffende examinator te hebben ingewonnen, vrijstelling verlenen van de verplichting tot deelname aan een praktische oefening die een voorwaarde is om het tentamen van het vak af te mogen leggen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

4.9.3 Indien het vakken van de minor betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt, is gehoord.

Artikel 4.10 Examen

4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd.

- a. Het afleggen van het bachelorexamen is maandelijks mogelijk.
- b. De data van de zittingen van de examencommissie worden voor begin van het studiejaar bekendgemaakt.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.10.3 Het getuigschrift wordt uitgereikt door de penvoerende instelling van de opleiding pas nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) is voldaan. Per examen wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding dan wel afstudeerrichting is verzorgd door de Universiteit Leiden en de TU Delft.

4.10.4 Overeenkomstig de regeling²⁵ als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan mits de inschrijvingsduur voor de betreffende opleiding van vier jaar niet wordt overschreden.

4.10.5 Dit verzoek moet worden ingediend binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht dat die in aanmerking komt voor het afleggen van het bachelorexamen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer die het getuigschrift wil ontvangen.

4.10.6 De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat,²⁶ inclusief de beoordelingstabel die van toepassing is voor de opleiding.

4.10.8 De getuigschriften voor het bachelordiploma worden tweemaal per studiejaar uitgereikt.

Artikel 4.11 Graadverlening

4.11.1 Aan degene die het bachelorexamen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging 'of Science'.

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 Judicia

4.12.1 Aan de uitslag van het examen is een judicium verbonden.

4.12.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het judicium is het gewogen gemiddelde van de resultaten die zijn behaald voor de tot het examen behorende vakken, met uitzondering van die vakken waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd. Vakken die bij andere opleidingen, waaronder buitenlandse, zijn gevolgd, tellen mee bij het bepalen van het judicium, mits goedgekeurd door de examencommissie.

---

²⁵ Regeling uitstel afstuderen Universiteit Leiden is te raadplegen op:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/regeling-uitstel-afstuderen-universiteit-leiden>.

²⁶ Zie: <https://www.europass.nl/producten/diplomasupplement/>

4.12.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elk vak het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat vak toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat te delen door het aantal behaalde studiepunten.

4.12.4 Onverminderd het bepaalde in artikel 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

Voor het bachelorexamen geldt:

- de student heeft als gewogen gemiddelde 8,0 of hoger behaald;
- niet meer dan één vak is met een cijfer lager dan een 7,0 afgerond;
- de student heeft gedurende de hele bacheloropleiding maximaal drie keer een vak, niet tentamenonderdeel, herkanst;
- voor het bachelor-afstudeerproject (praktisch werk, verslag en mondelinge presentatie) is minimaal een (gewogen gemiddelde van) 8,0 behaald; en
- het bachelorexamen is binnen vier jaar behaald.

4.12.5 Onverminderd het bepaalde in artikel 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'summa cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

Voor het bachelorexamen geldt:

- de student heeft als gewogen gemiddelde 9,0 of hoger behaald;
- niet meer dan één vak is met een cijfer lager dan een 8,0 afgerond;
- de student heeft gedurende de hele bacheloropleiding maximaal drie keer een vak, niet tentamenonderdeel, herkanst;
- voor het bachelor-afstudeerproject (praktisch werk, verslag en mondelinge presentatie) is minimaal een (gewogen gemiddelde van) 9,0 behaald; en
- het bachelorexamen is binnen drie jaar behaald.

4.12.6 De examencommissie kan besluiten in andere, bijzondere gevallen een predicaat te verlenen, mits het gewogen gemiddelde niet meer dan 0,5 punt afwijkt van het in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die de student geleverd heeft in het bachelor eindproject of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4.12.7 Indien een student tijdens diens studie een ordemaatregel, zoals omschreven in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie, is opgelegd wegens onregelmatigheden, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend, tenzij de examencommissie anders beslist.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding

Artikel 5.1 Rechtstreekse toegang

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding heeft diegene die in het bezit is van een in artikel 7.24 en 7.25 van de wet en bijbehorende ministeriële regelingen genoemd diploma met het hieronder genoemde profiel of vak, zoals hieronder aangegeven onder a en b, dan wel degene die voldoet aan de hieronder gestelde eisen.

- a. Een Nederlands diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) of getuigschrift vwo Suriname met het profiel Natuur & Techniek, profiel Natuur & Gezondheid met aanvulling Wiskunde B en Natuurkunde of een van de andere profielen met aanvulling Wiskunde B, Natuurkunde en Scheikunde.

Voorts geldt dat rechtstreekse toegang heeft diegene die in het bezit is van:

- Nederlands vwo-diploma met profiel Natuur & Gezondheid van vóór 2007;
  - Nederlands vwo-diploma 'oude stijl' met Wiskunde B en Natuurkunde.
- b. Een HAVO- of MBO-diploma, waarbij de deficiënties t.o.v. het vwo-niveau in de vakken Wiskunde B, Natuurkunde en Scheikunde weggenomen dienen te zijn volgens het gestelde in artikel 5.4.1 alvorens diegene ingeschreven en toegelaten kan worden (uiterlijk 31 augustus).
  - c. Een buitenlands diploma (al dan niet behaald in het buitenland), dan wel een diploma op basis van een Europees of Internationaal Baccalaureaat met de vakken Mathematics, Physics en Chemistry op het vwo-niveau van de respectievelijk vergelijkbare vakken Wiskunde B, Natuurkunde en Scheikunde. De gelijkwaardigheid wordt vastgesteld door de Colleges van Bestuur.

Degene die tot deze categorie behoort dient te voldoen aan de taaleisen zoals bepaald in artikel 5.5.

5.1.2 Ten aanzien van een bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg voltooid eerste jaar van een overeenkomstige opleiding aan een andere Nederlandse universiteit kan de toelatingscommissie bepalen dat diegene wordt toegelaten tot het tweede jaar. Indien de examencommissie dit noodzakelijk acht, dient alsnog bewijs van bekwaamheid geleverd te worden in die vakken die in het reeds voltooide eerste jaar niet of niet in gelijke mate begrepen zijn geweest.

5.1.3 Degene die onderdelen van de bacheloropleiding met goed gevolg heeft afgelegd aan een andere Nederlandse universiteit en die de nog overgebleven vakken bij de opleiding wenst af te leggen, dient daarbij, indien de examencommissie dit noodzakelijk acht, alsnog bewijs van bekwaamheid te leveren in die vakken, die in de door diegene reeds afgelegde vakken niet of niet in gelijke mate begrepen zijn geweest.

5.1.4 De voorwaarden voor inschrijving voor de bacheloropleiding zijn vastgelegd in de Regeling Inschrijving, college- en examengeld van de Universiteit Leiden²⁷ en het inschrijvingsbeleid van de TU Delft.²⁸ Bij de bacheloropleiding MST is sprake van "Verplichte matching" waaraan aanvullende voorwaarden voor inschrijving zijn verbonden zoals beschreven in artikel 3 van de Leidse 'Regeling Inschrijving, collegegeld en examengeld 2024-25'.²⁷

5.1.5 De Colleges van Bestuur van de instellingen kunnen de inschrijving in bepaalde in de wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van hun bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin in artikel 7.28, eerste lid, van de wet.

---

²⁷ De Regeling inschrijving, college- en examengeld van de Universiteit Leiden is te raadplegen op: <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/inschrijving-college--en-examengeld?cf=universiteit&cd=gast>

²⁸ Voor de TU Delft geldt het 'Beleid Inschrijving en collegegeld', opgenomen als bijlage 1 van het Studentenstatuut te raadplegen via: <https://www.tudelft.nl/studenten/rechtspositie/reglementen-studentenstatuut-oer-etc/> en toegelicht in hoofdstuk 2 "Toegang en toelating" van dat Studentenstatuut.

Artikel 5.2 Toelating met hbo-propedeuse en graad Associate degree

5.2.1 Op grond van artikel 7.28, lid 1a van de wet wordt van de bezitter van een graad Associate degree of van de bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen aan een instelling van hoger beroepsonderwijs die niet in het bezit is van een diploma als bedoeld in artikel 7.24, eerste lid, van de wet dan wel een op grond van het tweede lid bij ministeriële regeling als ten minste gelijkwaardig aangemerkt, respectievelijk naar het oordeel van het instellingsbestuur daaraan ten minste gelijkwaardig, diploma het volgende gevraagd:

De student moet aantonen te beschikken over kennis, inzicht en vaardigheden om de bacheloropleiding met goed gevolg af te ronden. Dit kan worden aangetoond door het overleggen van vwo-certificaten voor Wiskunde B, Scheikunde en Natuurkunde.

De bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen van een van de hieronder gespecificeerde opleidingen aan een instelling van hoger beroepsonderwijs kan volstaan met het overleggen van een vwo-certificaat Wiskunde B:

- Voor toelating tot de opleiding MST: Chemie of Chemische Technologie
- Voor toelating tot de opleiding LST: Biotechnologie

5.2.2 Het gewogen cijfergemiddelde van het propedeutisch examen dan wel de vakken van het eerste jaar aan een instelling van hoger beroepsonderwijs dient bovendien minimaal 7,0 te zijn.

Artikel 5.3 Gelijkwaardige vooropleiding

Degene die niet in het bezit is van het vwo-diploma, behaald na 2007, kan

- krachtens de wet worden ingeschreven op grond van een ander diploma (artikel 7.28 van de wet), mits is voldaan aan de vooropleidingseisen;
- met een vwo-diploma oude stijl worden ingeschreven, mits is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen.

Indien niet is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen zal een toets worden opgelegd in de vakken Wiskunde B, Natuurkunde en Scheikunde en mogelijk ook Engels, op het niveau van het vwo-eindexamen in het profiel Natuur & Techniek.

Artikel 5.4 Nadere vooropleidingseisen en deficiënties

5.4.1 Krachtens de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 3 april 2014, nr. 540459 inzake de toelating tot het hoger onderwijs²⁹ zijn nadere vooropleidingseisen van toepassing, deze vooropleidingseisen behelzen dat toetsen kunnen worden opgelegd om geschiktheid voor het onderwijs in de opleiding vast te stellen.

Deficiënties in de vooropleiding in de vakken Wiskunde B, Natuurkunde en Scheikunde kunnen worden weggenomen door het afleggen van desbetreffende toetsen op het niveau van het vereiste vwo-eindexamenprofiel. Eveneens kan een bewijs van Engelse taalbeheersing door de toelatingscommissie worden geëist. De deficiënties dienen te zijn weggewerkt alvorens te kunnen worden toegelaten tot de opleiding (uiterlijk 31 augustus).

5.4.2 Degenen die voorafgaand aan de behaalde graad of het behaalde diploma aan een Nederlandse instelling een buitenlandse vooropleiding hebben genoten, dienen te voldoen aan de eisen van voldoende beheersing van de Nederlandse taal, zoals bepaald in artikel 5.5.

5.4.3 De toelatingscommissie van de opleiding beoordeelt in alle overige niet-standaard gevallen het diploma op de aanwezigheid van een toereikend niveau van Wiskunde B, Natuurkunde, Scheikunde en Engelse taalbeheersing.

5.4.4 De examencommissie bepaalt de wijze waarop de toetsen worden afgenomen.

---

²⁹ De Regeling nr. 540459 is te raadplegen op raadplegen op: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-11514.html>

Artikel 5.5 Nederlandse taal en Engelse taal

5.5.1 Studenten voor wie het Nederlands niet de moedertaal is kunnen voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van (i) het examen niveau TalenUL-halfgevorderd (TUL-halfgevorderd) georganiseerd door de Universiteit Leiden, dan wel de volledige cursus Nederlands van de TU Delft Instituut voor Talen en Academische Vaardigheden (ITAV), of (ii) het Staatsexamen NT2 Programma II en de vaktaal cursus van het TU Delft Instituut voor Talen en Academische Vaardigheden (ITAV).

Met de volgende certificaten dan wel met een goed gevolg afgelegde examens Nederlands wordt eveneens voldaan aan de Nederlandse taaleis:

- Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, niveau Educatief Startbekwaam of niveau Educatief Professioneel;
- GCE A level;
- Suriname vwo;
- European Baccalaureate (EB);
- International Baccalaureate (IB) diploma met Dutch A of Dutch B HL;
- Baccalaureate Serie S.

Voor studenten voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, maar die een opleiding in het voorbereidend of hoger onderwijs in het Nederlands hebben afgerond, is bovenstaande niet van toepassing.

5.5.2 De toelatingscommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder artikel 5.5.1 bedoelde examen of de onder artikel 5.5.5 bedoelde Engelse taaltoetsen.

5.5.3 Bezitters van een Nederlands diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij beschikken over een VWO-diploma.

5.5.4 Bezitters van een buiten Nederland afgegeven diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij beschikken over één van de volgende diploma's:

- Een diploma van een in het Engels onderwezen International of European Baccalaureate met English A;
- Een diploma middelbaar (of hoger) onderwijs voltooid in Australië, Canada (met uitzondering van Franstalige opleidingen in Canada), Duitsland, Ierland, Malta, Nieuw-Zeeland, Singapore, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten of Zuid-Afrika.
- Een Surinaams VWO diploma of Europees middelbareschooldiploma (pre university certificate) gelijkwaardig aan het Nederlandse VWO-niveau, met Engels als eindexamenvak. Vereist is een voldoende score ('pass') voor Engels op het middelbareschooldiploma.
- Een diploma van een in het Engels onderwezen universitaire opleiding voltooid aan een Nederlandse (research)universiteit.
- Een diploma van een in het Engels onderwezen opleiding in het hoger beroepsonderwijs voltooid aan een Nederlandse hogeschool.

5.5.5 Indien de student niet voldoet aan de vereisten onder artikel 5.5.3 of 5.5.4 dan voldoen zij aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien een van de volgende toetsen met goed gevolg wordt afgelegd:

- IELTS (academic version) met een overall band score van ten minste 5.5 (LST) of 6.0 (MST)
- TOEFL iBT met een overall band score van ten minste 70 (LST) of 80 (MST)
- Cambridge English Exam: minimaal B2 First (LST) of C1 Advanced (MST).

5.5.6 Bij de aanmelding voor de opleiding mag de Engelse taaltoets niet langer dan twee jaar geleden zijn afgelegd.

Artikel 5.6 Colloquium doctum

5.6.1 De uitvoering van het toelatingsonderzoek bedoeld in artikel 7.29 leden 2 en 3 van de wet, het colloquium doctum, is opgedragen aan de voor de gezamenlijke opleidingen ingestelde commissie Colloquium Doctum van de TU Delft voor LST en het Admissions Office van de Universiteit Leiden voor MST.

5.6.2 Degene die de leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt en in aanmerking wil komen voor een colloquium doctum moet beschikken over:

- a. een deelcertificaat van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, vwo, in de vakken Wiskunde B, Scheikunde en Natuurkunde, dan wel in het bezit te zijn van een certificaat van een bijscholingscursus of van een bij de instelling afgelegde toets en;
- b. beheersing van de Nederlandse en Engelse taal op het niveau van 6 vwo. Van de kandidaten wordt verwacht dat zij kunnen aantonen de leerstof van een gangbaar leerboek voor het vwo in zijn geheel te beheersen. Het aantal op te leggen toetsen hangt af van de bacheloropleiding en de genoten vooropleiding. Ook factoren als werkervaring zullen mede bepalend zijn.

5.6.3 De TU-commissie Colloquium Doctum voor LST en het Admissions Office van de Universiteit Leiden voor MST onderzoeken of de kandidaat over de in 5.6.2 genoemde (deel)certificaten beschikt. Wanneer dit het geval is kan zij een nader onderzoek doen waarin zij tevens dient vast te stellen of de kandidaat over voldoende uitdrukkingsvaardigheid in de Nederlandse taal beschikt. De commissie kan hiertoe met de kandidaat een gesprek voeren.

Artikel 5.7 Selectie voor de opleiding (instroom 2024-2025)

Op de opleidingen is geen selectie van toepassing.

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 Studievoortgangadministratie

6.1.1 De Study Programme Administration van de TU Delft registreert de individuele studieresultaten van de LST studenten. De Science Studenten Administratie van de faculteit FWN registreert de individuele studieresultaten van de MST en minor SCB studenten. De opleiding kan de studievoortgang en gegevens van elke student op elk gewenst moment inzien.

6.1.2 De student kan op elk gewenst moment diens studieresultaten inzien en controleren in het universitaire onderwijsregistratiesysteem. Op verzoek ontvangt de student een geautoriseerd, schriftelijk overzicht van de behaalde resultaten.

6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving in het tweede en eventueel hogere jaar van de opleiding, vraagt de opleiding elke student een studieplan in te dienen waaruit blijkt welke tentamens de student voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extracurriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten de student voornemens is deel te nemen.

Artikel 6.2 Introductie en begeleiding

6.2.1 De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding en ten behoeve van de studievoortgang.

6.2.2 De opleiding biedt de student de mogelijkheid minimaal tweemaal per jaar met de studieadviseur de studievoortgang te bespreken.

6.2.3 Indien, naar het inzicht van de studieadviseur de student ernstige studievertraging oploopt ten opzichte van de nominale studievoortgang, attendeert de studieadviseur de student op de mogelijkheid ondersteuning te krijgen bij het opstellen van een studieplanning.

Artikel 6.3 (Bindend) studieadvies eerste jaar

6.3.1 In het eerste jaar van inschrijving krijgt elke student schriftelijk advies over de voortzetting van diens opleiding tenzij die zich heeft uitgeschreven voor 1 februari van dat studiejaar. De examencommissie is door de besturen van beide faculteiten gemandateerd tot het uitbrengen van het studieadvies. LST en MST volgen de regeling Bindend Studieadvies van de penvoerende instelling, uitgewerkt in respectievelijk de bijlages 1 en 2, zoals die geldt in het betrokken studiejaar, met inachtneming van het in artikel 6.3.2 gestelde. Het bindend studieadvies wordt uiterlijk 15 augustus (MST) of 31 augustus (LST) gegeven.

6.3.2 Een bindend negatief advies waaraan een afwijzing is verbonden geldt uitsluitend voor de opleiding en bijbehorende afstudeerrichtingen waarvoor de student ingeschreven staat.

6.3.3 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op de uitgebrachte adviezen en informatie over de voortzetting van diens studie binnen of buiten de faculteiten en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 6.4 Begeleiding van de scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding

6.4.1 De student maakt met de eerste beoordelaar bedoeld in artikel 1.2 een schriftelijke planning voor het eindwerkstuk. Deze planning is in overeenstemming met de studielast die voor dit vak in de studiegids is vastgelegd.

6.4.2 In de planning bedoeld in artikel 6.4.1 is tevens de frequentie van de begeleiding en de wijze waarop de begeleiding wordt gegeven vastgelegd.

Artikel 6.5 Topsport en andere culturele of maatschappelijke activiteiten

6.5.1 Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen zoals opgenomen in de Regeling Financiële Ondersteuning Studenten, deel III (Universiteit Leiden) c.q. Profileringsfonds (TU Delft) van de Colleges van Bestuur.³⁰

6.5.2 Aan studenten die een bijdrage leveren aan culturele of maatschappelijke activiteiten die naar het oordeel van de faculteitsbesturen van even groot belang zijn als de inspanningen genoemd in artikel 6.5.1, wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan te passen aan de eisen van die activiteiten.

Artikel 6.6 Duurzame functiebeperking en overmachtssituaties

6.6.1 Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte en aan hen die een beroep kunnen doen op overmachtssituaties³¹ wordt na overlegging van een daartoe strekkend schriftelijk verzoek de gelegenheid geboden hun onderwijs, tentamens en/of praktische oefeningen, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die het met zich meebrengt aan te passen.³² Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak, de veiligheid van betrokkenen bij laboratoriumonderwijs of het examenprogramma niet wijzigen.

6.6.2 Het verzoek genoemd in artikel 6.6.1 wordt vergezeld van een recente verklaring van een arts, verloskundige of een psycholoog of, indien er sprake is van dyslexie, van een BIG-, NIP-, of NVO- geregistreerd testbureau. Zo mogelijk bevat deze verklaring een schatting van de mate waarin de studievoortgang wordt belemmerd.

6.6.3 Op verzoeken over aanpassingen die de onderwijsvoorzieningen betreffen beslist de decaan dan wel het faculteitsbestuur of namens deze de opleidingsdirecteur. Op verzoeken over aanpassingen die de examinering betreffen, beslist de examencommissie of namens haar de studieadviseur.

Artikel 6.7 Buitenlands verblijf

6.7.1 Voor studenten die ten gevolge van een door de examencommissie goedgekeurd buitenlands studieverblijf of onderzoeksproject aantoonbare studievertraging zouden ondervinden, wordt een regeling getroffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

---

³⁰ De richtlijnen omtrent studie en topsport van de Universiteit Leiden zijn te raadplegen op:

<https://www.student.universiteitleiden.nl/studie-en-studeren/bijzondere-situatie/topsporter/studie-en-topsport-combineren/wiskunde-en-natuurwetenschappen>. De richtlijnen van de TU Delft zijn te raadplegen in het Studentenstatuut, te raadplegen op: <https://www.tudelft.nl/studenten/rechtspositie/reglementen-studentenstatuut-oer-etc>

³¹ Overmachtssituaties omvatten: ziekte en/of zwangerschap, bijzondere familieomstandigheden w.o. de zorg voor kinderen of ouders, onvoldoende studeerbare opleiding. Hierbuiten kan de examencommissie voor individuele gevallen overmacht situaties benoemen.

³² Het protocol 'Studeren met een functiebeperking' van Universiteit Leiden is te raadplegen op:

<https://www.student.universiteitleiden.nl/studie-en-studeren/bijzondere-situatie/studeren-met-een-functiebeperking/studeren-met-een-functiebeperking/universiteit-leiden/gast?cf=universiteit-leiden&cd=gast>.

Regelingen voor studeren met een functiebeperking van de TU Delft zijn te raadplegen op:

<https://www.tudelft.nl/studenten/begeleiding/studeren-met-een-functiebeperking>

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 Evaluatie van het onderwijs

7.1.1 De opleidingsdirecteur draagt zorg voor de evaluatie van het onderwijs.

7.1.2 Het onderwijs in de opleiding wordt geëvalueerd door middel van anonieme schriftelijke/digitale vakevaluaties na afsluiting van het vak, mondelinge vakevaluaties tijdens en na afloop van het kwartaal en jaarlijkse programma evaluaties.

7.1.3 De opleidingsdirecteur stelt de opleidingscommissie op de hoogte van de uitkomsten van de evaluaties, de voorgenomen aanpassingen naar aanleiding hiervan en het effect van daadwerkelijke aanpassingen.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Strijdigheid met de regeling

8.1.1 Bij strijdigheid van bepalingen in de studiegids of een ander document betreffende het onderwijs- en examenprogramma met deze regeling, gaat het bepaalde in deze regeling voor.

Artikel 8.2 Wijzigingen

8.2.1 Wijzigingen van deze regeling worden door de faculteitsbesturen na voorafgaande instemming van de faculteitsraad (Universiteit Leiden), de facultaire studentenraad (TU Delft) of de opleidingscommissie, afhankelijk van de betrokken onderwerpen, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.2.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor in de bijlagen 1 en 2 vastgestelde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.2.3 Een wijziging in deze regeling kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van deze student.

8.2.4 Wegens onvoorziene omstandigheden of vanwege overmachtssituaties, w.o. in het geval van een crisis zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden of een vergelijkbare regeling van TU Delft, kunnen de faculteitsbesturen besluiten af te wijken van hetgeen is vastgelegd in deze regeling of in de studiegids, waaronder de feitelijke vormgeving van het onderwijs, eventuele verplichte aanwezigheidseisen en/of gelegenheden voor tentamens en examens. De faculteitsraad (Universiteit Leiden) en de facultaire studentenraad (TU Delft) hebben het recht hierover te adviseren dan wel gehoord te worden indien de centrale medezeggenschap adviesrecht of instemmingsrecht heeft. Wijzigingen zullen tijdig bekend worden gemaakt via de digitale leeromgeving door het daartoe bevoegde orgaan.

Artikel 8.3 Overgangsregeling

8.3.1 Studenten volgen het opleidingsprogramma zoals dat gold of geldt bij het eerste studiejaar van hun inschrijving en zoals gespecificeerd in de bijlage 1 en 2, tenzij onderdelen hiervan niet meer door de opleiding worden aangeboden. De student dient in dit geval over te stappen volgens de dan geldende overgangsregeling. Afwijkingen behoeven de goedkeuring van de examencommissie. De student dient, alvorens hiervoor een aanvraag te doen, hierover advies te hebben ingewonnen bij de studieadviseur.

8.3.2 Indien vakken als bedoeld in artikel 3.1.1 en 3.2 niet meer worden aangeboden, dan wordt door de examencommissie een overgangsregeling vastgesteld. In deze overgangsregeling is in ieder geval opgenomen:

- een regeling omtrent vrijstellingen die verkregen kunnen worden op grond van reeds behaalde vakken,
- vervangende vakken die gespecificeerd zijn in de bijlagen 1 en 2. Zo nodig worden vakken aangewezen die door een andere instelling worden aangeboden,
- de geldigheidsduur van de overgangsregeling.

8.3.3 Indien een vak uit een opleidingsprogramma is vervallen, wordt alleen in het eerste jaar waarin het vak geen onderdeel meer is van het curriculum, nog tweemaal een herkansing aangeboden. De vakken van de minoren zijn uitgesloten van deze bepaling.

Artikel 8.4 Bekendmaking

Science Onderwijs- en Studentenzaken (SOSZ) van de faculteit W&N en Education & Student Affairs (ESA) van de faculteit TNW dragen zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de Regels en Richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken, via de universitaire websites.

Artikel 8.5 Geldigheidsduur

De Onderwijs- en examenregeling geldt voor de duur van één studiejaar.

Artikel 8.6 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2024.

Vastgesteld op 1 juli 2024

Vastgesteld op 1 juli 2024

Prof. dr. J. Knoester
Decaan Faculteit W&N, Universiteit Leiden

Prof. dr. ir. P.M. Herder
Decaan Faculteit TNW, TU Delft